

Fráňa Šrámek: Příběh

Neplakala. To by lhala.
Jenom slabě zavzlykala.
A já smál se: jedna, dvě, tři!
- ty má malá, ty má malá!

Trochu se jí chvěla víčka.
Malá, bílá katolička.
Já se cudně díval na ni
dle šestého přikázání.

Řek jsem jí, že budu knězem.
- Za tím bezem, pod tím bezem -
Jen co budu já tím knězem,
pak se zase takhle slezem....!

Tomu jsme se smáli oba.
Byla vlažná noční doba.
Od cihelen zlí psi vyli,
že jsem se jim nelíbili.

Že tak pozdě jdeme krajem,
že tak mladí už si hrajem
na tak velmi vážné věci.
To psy musí zlobit přeci.

(ze sb. *Života bído, přec tě mám rád*, 1905)

Karel Toman: Smutek diletantů

V jediný krystal, v jeden květ,
v jedinou hlavu, plavou nebo snědou,
klíč našich životů je vklet.

A v jeden hrozen nalita
žhne vroucná síla země. Pozdě, s bédou,
poznání v srdce zavítá.

Jak plály v slunci vinice!
Ve zlatém slunci hrozny pokoušely,
a rtů a číší tisíce.

Smály se zvučně rozpakům
ženy, jež znalé, hlasem rozechvěly,
a zapálily našim snům,

by nezbloudily, maják očí svých,
na vonných rytmech ňader uhýčkaly
svědomí zbabělých.

Vinice zpustly, zadul chlad,
a do bronzových listů větry svály
žen zanechaný bílý šat.

Rozbity číše, zahořklo
sladké kdys víno polibků i révy,
a matně kmitá střepů sklo.

Vzduch zšedl. Pový bůh či zem',
kdy velká radost vítězná se zjeví,
jež osou jest a osudem?

Neb v jeden krystal, v jeden květ,
v jedinou hlavu, plavou nebo snědou,
klíč našich životů je vklet.

(ze sb. *Sluneční hodiny*, 1913)